

Vermisten op de kaart. Aard en omvang van langdurige vermissingen (2015). I van Leiden en M. Hardeman (Bureau Beke, Arnhem). Politiekunde 72a

Deel 1 van een tweeluik over langdurige vermissingen.

Doelstelling

Het samenstellen van een landelijke lijst van langdurig vermiste personen en de aard en omvang van de langdurige vermissingen op deze lijst.

Onderzoeksvragen

1. Wat is het aantal en de aard van langdurige vermissingen?
2. Op welke wijze gaat de politie met dergelijke zaken om?

Methoden van onderzoek

- oriënterende interviews
- analyse van alle beschikbare, relevante registratiebronnen

Samenvatting

Het fenomeen langdurige vermissingen is lange tijd onderbelicht geweest, maar wordt de laatste jaren binnen de Nationale Politie steeds meer als belangrijk onderwerp onderkend. Probleem was dat vermisten op diverse lijsten werden bijgehouden, maar dat er geen landelijk dekkend systeem bestond. Voor deze inventarisatie van langdurig vermisten zijn de relevante databases van de politie en van het programma VERMIST van AVROTROS tussen medio 2013 en eind 2014 gebruikt en samengevoegd.

Dit heeft geresulteerd in een landelijke lijst van 1.497 langdurig (dat wil zeggen meer dan een jaar) vermiste personen. De lijst gaat terug tot 1929 maar de hoofdmoot van de vermissingen dateert van rond de eeuwwisseling. Vanaf dat moment zijn er jaarlijks honderd mensen langdurig vermist geraakt en (nog) niet teruggekeerd. De lijst bevat personen die in Nederland vermist zijn geraakt en Nederlanders die in het buitenland zijn verdwenen. De meeste vermissingen hebben in Nederland plaatsgevonden; het merendeel betreft niet-Nederlanders. Volwassenen en minderjarigen komen even vaak voor en het betreft meer mannen dan vrouwen. Bij de minderjarigen zijn het vaker niet-westerlingen (vooral Afrikanen en Aziaten), terwijl het bij de volwassenen vaker vermisten van Nederlandse of van een andere westerse afkomst betreft.

Inherent aan vermissingen is dat het vaak onbekend is wat de reden van de verdwijning is. Soms zijn er wel aanknopingspunten of kenmerken op basis waarvan een voorzichtige indeling in typen vermissingen te maken is. Er zijn in het onderzoek zeven categorieën langdurig vermisten onderscheiden die elk een eigen profiel kennen: asielzoekers, reizigers, weglopers, slachtoffers van een ontvoering, slachtoffers van een misdrijf, oorlogsslachtoffers en slachtoffers van een ongeluk of ramp.

Behalve dat hiermee nu voor het eerst bekend is wat de omvang van het aantal langdurige vermisten in ons land is, is met dit onderzoek een eerste inzicht verkregen in de kenmerken van deze vermissingen. De nu opgestelde landelijke lijst vormt bovendien een belangrijke operationele bron voor de politie bij het oplossen van langdurige vermissingszaken.

Begin 2016 verschijnt als vervolg op dit onderzoek een diepteanalyse van een aantal geselecteerde vermissingszaken.